

METHODE TER BEPALING VAN DE REGULATORISCHE KOSTEN VAN DE HS-NETTEN

Eindrapportage gezamenlijke netbeheerders

AANLEIDING EN GEVOLGEN VOOR DE TARIEFREGULERING

Aanleiding

- *WON: Overdracht beheer HS van RNB naar TenneT.*

Gevolgen voor de tariefregulering

- *Kosten HS van RNB's naar TenneT*
- *EHS én HS-kosten (via cascade) in tarieven af TenneT*
- *HS-Afneemers/afzet van RNB's naar TenneT*
- *RNB's gewijzigd (lager) afzetvolume*
- *TenneT: toename afzetvolumes*
- *RNB's: gewijzigde inkoopkosten af TenneT (HS, was EHS)*

Mogelijke consequenties toegestane inkomsten

INHOUD

1. *Inleiding*
2. *Scope*
3. *Definitie beheer*
4. *Kostenbenadering*
5. *Activa*
6. *Inkoopkosten*
7. *Overige operationale kosten*
8. *Robuustheid uitkomsten*
9. *Kostenneutraliteit*
10. *Inkoopkostenstructuur*

1. DE SCOPE

VERZOEK NMa

(D.D. 20/ 3/ 2007)

NMa verzoekt de gezamenlijke netbeheerders om een voorstel te doen met betrekking tot de methode ter bepaling van de kosten van het beheer van de elektriciteitsnetten met een spanningsniveau van 110 en 150 kV (hierna: de 110 en 150 kV-netten), inclusief de uitkomsten van deze methode.

Het betreft hier een voorstel met betrekking tot de methode ter bepaling van de gestandaardiseerde activawaarde, afschrijvingskosten en de operationele kosten van de 110 en 150 kV-netten, alsmede de uitkomsten van deze methode.

RANDVOORWAARDEN

(NMa d.d. 22/3/2007)

Randvoorwaarden transparantie, objectiviteit en consistentie

1. Transparante methode. Duidelijkheid aannames en uitgangspunten.
2. Voor alle netbeheerders dezelfde methode.
3. Waar mogelijk gebruik van reeds aan DTe gerapporteerde gegevens. Oordeel van accountant in geval van andere gegevens of in geval van uitsplitsing van reeds opgeleverde gegevens.
4. Op te leveren uitkomsten: per regionale netbeheerder waarden voor gestandaardiseerde activawaarde, gestandaardiseerde afschrijvingen en operationele kosten van HS-netten.
5. Een lijst van de verschillende activasoorten toegerekend aan HS-netten. N.b. voor alle netbedrijven gelijk.

Randvoorwaarden neutrale overdracht

6. De totale gestandaardiseerde activawaarde van alle elektriciteitsnetten verandert door de overdracht van de HS-netten niet.
7. De totale operationele kosten die zijn toe te wijzen aan het beheer van de elektriciteitsnetten blijven voor en na de overdracht gelijk.

AANDACHTSPUNTEN

1. Netbeheerder of andere partijen

De netbeheerder is in het algemeen niet de neteigenaar. Daarnaast voert de netbeheerder niet altijd de operationele taken zelf uit, maar worden operationele taken door een infrabedrijf en/of services in opdracht van de netbeheerder uitgevoerd.

2. Knip

Verschil van inzicht tussen enerzijds TenneT en anderzijds HS-netbeheerders inzake definitie knip, namelijk mét versus zónder overdracht HS/MS transformator. Effect op kosten.

Afbakening knip buiten scope werkgroep

3. CBL

Bij Eneco, Delta en Nuon vallen de netten ≥ 150 kV deels of geheel onder CBL-overeenkomsten. Zienswijze RNB's: Mogelijkheden tot overdracht economische eigendom bij netten onder CBL beperkt. Het toekomstig beheer van deze netten dient conform deze CBL-overeenkomsten plaats te vinden met mogelijk gevolgen voor de te nemen methodebesluiten en daarvan afgeleide besluiten (x-factor, tarief, etc.). Zienswijze TenneT: Hoewel de CBL-problematiek buiten de scope van deze werkgroep valt, is TenneT van mening dat de CBL's invloed zouden kunnen hebben op de toekomstige beheervorm.

CBL-problematiek buiten scope werkgroep (separaat in KBG)

AANDACHTSPUNTEN

4. Kostenneutraliteit

Overdracht beheer leidt tot incidentele en structurele meerkosten om 'nette' scheiding in stations en uitvoering mogelijk te maken. Op termijn mogelijk hogere efficiency bij TenneT. Dientengevolge randvoorwaarde kostenneutraliteit onjuist. Tegenover eventuele meerkosten van netbeheerders dient dekking te staan, zoals efficiency ook tot dalende dekking leidt.

Afwijkingen kostenneutraliteit binnen scope werkgroep

5. Financiële consequenties netbeheerders

Overdracht beheer leidt tot verschuiving opex/capex naar opex (inkoop), waarin bovendien landelijke middeling van kosten (via uniform inkoop tarief HS). Mogelijk verschillen in inkoopposities na overdracht HS.

Buiten scope werkgroep (naar klankbordgroep DTe)

6. Uitkomsten

Uitkomsten bedoeld voor regulering en tariefvaststelling af TenneT. Daarbij representatief voor tenminste komende reguleringsperiode (≥ 3 jaar m.i.v. 2008).

Check op robuustheid binnen scope werkgroep

7. Accountantsoordeel

Met het oog op de doorlooptijd en het minimaliseren van de administratieve belasting dient zoveel mogelijk gebruik gemaakt te worden van bestaande dataverzoeken (correctiebesluit module 4 en productiviteitsdata). Dataverzoeken die reeds voorzien zijn van een accountantsverklaring behoeven niet opnieuw geaudit te worden. Bewerkingen (zoals kostenverdelingen) daarentegen dienen wel door de accountant beoordeeld te worden; hierdoor kunnen de RNB's vergelijkbare data opleveren.

REI KWI JDTE

1. Definitie beheer
2. Principes transparante vaststelling regulatorische kosten voor de beide onderdelen $<$ en ≥ 110 kV
Inzichtelijk maken welke kosten en welke boekhoudregels, waarderingsgrondslagen
Welke periode (robustheid: historie, prognoses)
3. Beschrijving activa
4. Beschrijving operationele kosten
5. Beschrijving incidentele en structurele meerkosten
6. Toegevoegd aan de opdracht: vaststelling volumina netbeheerders en afnemers (behorend bij tariefdrager ter bepaling van de inkoopkosten af 110 kV TenneT).
7. Aanbeveling gebruik bronnen

2. DEFINITIE BEHEER

BEHEERSCONSTRUCTIES

1. Inzake de overdracht beheer activa zijn er meerdere varianten mogelijk, bijvoorbeeld verkoop aan TenneT of beheersovereenkomst tussen neteigenaar en TenneT.
2. Ook inzake de operationele kosten zijn meerdere varianten mogelijk, bijvoorbeeld volledig uitvoering door TenneT (na overdracht personeel), of volledig inkoop van diensten bij serviceproviders (huidige regionale bedrijven) indien en voorzover dit past binnen de wettelijke mogelijkheden.
3. De varianten kennen mogelijk verschillen in effecten op te realiseren (dys)synergiën en (des)integratiekosten.
4. De uiteindelijke invulling
 - 1.vindt plaats in commerciële traject tussen TenneT en neteigenaar/serviceprovider/irabedrijf (buiten scope werkgroep);
 - 2.kan gedurende een reguleringsperiode nog wijzigen;
 - 3.kan tussen bedrijven verschillen.

3. KOSTEN

WELKE KOSTEN

1. Activa:

- Gestandaardiseerde activawaarde (GAW t.b.v. gestandaardiseerde vermogenskosten: $wacc \cdot GAW$)
- afschrijvingen

2. Inkoopkosten:

- koppelnet (vervallen)
- netverliezen;
- blindlast
- transportbeperkingen

3. Overige operationele kosten, o.a:

- onderhoud en storingen
- bedrijfsvoering en assetmanagement
- stafdiensten (administratief, hrm,..)

GRONDSLAGEN KOSTEN

- Gestandaardiseerde kosten
- Regulatorische accounting regels

4. ACTIVA

WELKE ACTIVA

Primaire activa

Wél onder (fysieke) overdracht:

- *Primaire activa*
 - Assetbase 2000:
 - ≥ 110 kV: kabels, lijnen, velden, blusspoelen, smoorspoelen, condensatorbanken
 - Investerings 2001-2006
 - ≥ 110 kV: kabels, lijnen, condensatorbanken
 - ≥ 110 kv: hoogspanningsinstallaties (excl. transformatoren)

Nader te bepalen activa (in knip-discussie TenneT-HS-netbeheerders) :

- *Transformatoren HS/xx kV*

WELKE ACTIVA

Secundaire en tertiare activa

Gedeelde (*secundaire en tertiaire*) activa

- *Procesbesturing (besturing, beveiliging, bewaking)*
 - Invulling mede afhankelijk plaats knip
 - Bedrijfsvoeringscentrum
- Hulpspanning, terreinen, gebouwen, gebouwgebonden installaties, communicatie

Standpunt RNB's:

- Vallen niet onder de (fysieke) overdracht, blijven volledig eigendom van RNB
- Kosten liggen volledig bij RNB (onafhankelijk van beheersvorm)
- Afspraken RNB < > TenneT inzake functionaliteiten
- Indien en voorzover RNB en TenneT commerciële afspraken wensen te maken over doorberekening van (deel van) de kosten, worden deze in mindering gebracht op de kosten bij RNB en toegevoegd aan kosten bij TenneT.

Standpunt TenneT:

- Toedeling van evenredig deel van de activa aan TenneT
- Daarmee onafhankelijk van make or buy beslissing TenneT

PROBLEMATIEK GEDEELDE ACTIVA

Bij gedeelde activa doet zich de volgende problematiek voor. Neem bijvoorbeeld het gebouw, de noodstroom, beveiligingsapparatuur, e.d. in het regionaal bedrijfsvoeringscentrum (BC) van een RNB. Deze secundaire en tertiaire activa staan ten dienste van alle netvlakken LS t/m. HS. Deze activa blijven in vrijwel ongewijzigde vorm bij de RNB, ook al zou TenneT de bedrijfsvoering vanuit een eigen BC gaan uitvoeren. Er zijn nu twee opties:

A)

- RNB heeft alle kosten van het eigen BC
- Commerciële afspraken RNB < > TenneT inzake wel/geen doorberekening aan TenneT. In geval van doorberekening worden kosten toegevoegd bij TenneT en als negatieve kosten meegenomen bij RNB.

• B)

- RNB heeft alle kosten van het eigen BC RNB
- RNB kan geen kosten doorberekenen, aangezien TenneT eigen BC heeft
- TenneT heeft kosten eigen nieuw of uitbreiding BC

De beide opties verschillen in totale kosten voor de sector. Bij optie B) zijn er meerkosten (nieuw of uitbreiding BC TenneT).

TenneT en RNB's verschillen van inzicht in behandeling gedeelde activa.

- Standpunt RNB's: alle kosten meenemen bij < 110 kV en indien commercieel traject leidt tot dienstverlening dan de eventuele opbrengsten als negatieve kosten meenemen. Voorkeur RNB doorberekening: nihil. Aandachtspunt: consequenties lagere netvlakken.
- Standpunt TenneT: Evenredig toedeling kosten meenemen bij > = 110 kV zodat TenneT zelf de make or buy beslissing kan nemen.

BASIS BEREKENING KAPITAALLASTEN

Activabase 2000:

- *Module 4 activa*
- *Indien van toepassing afsplitsing lijnen < 110 kV uit groep lijnen*

Activeringen 2001-2006

- Correctie voor afschrijvingen en investeringen op HS-netvlak

Vermogenskosten

- DTe-wacc

5. INKOOPTKOSTEN

WELKE INKOOPKOSTEN

- Koppelnet
 - Inkoopkosten EHS vervallen geheel.
 - Hiervoor in de plaats komen inkoopkosten HS (actie KBG DTe)
- Netverliezen
 - Inkoop energie en vermogen voor HS-deel vervalt bij RNB
 - TenneT krijgt dekking voor de kosten inkoop E&V voor HS-deel
 - Schatting HS-volume (GWh) aan te leveren door RNB
 - Werkelijk HS-volume t.z.t. te bepalen middels nieuwe meetpunten
 - Kostenraming op basis van marktprijzen
- Blindlast en Transportbeperkingen
 - Zie netverliezen
- Bronnen: jaarrekening RNB's

6. OVERIGE OPERATIONELE KOSTEN

WELKE OPERATI ONELE KOSTEN

Wél onder overdracht:

- *Directe kosten*
 - Preventief en correctief onderhoud;
 - Storingen, beheer;
 - Bedrijfsvoering, assetmanagement, onderzoek en innovatie;
 - Direkt toewijsbare stafdiensten (delen van de stafdiensten jur, adm., hrm, dir, etc welke 100% gerelateerd zijn aan ≥ 110 kV);
 - Precario (indien van toepassing).

Standpuntverschil RNB < > TenneT

- *Indirecte kosten*
 - Stafdiensten (delen van de stafdiensten jur, adm., hrm, dir, etc die deels voor ≥ 110 kV en deels voor < 110 kV werken);
 - Standpunt RNB: niet onder overdracht;
 - Standpunt TenneT: evenredige toedeling van indirecte kosten.

PROBLEMATIEK INDIRECTE KOSTEN

Bij toegerekende kosten (overhead, indirecte kosten) doet zich de volgende problematiek voor. Neem bijvoorbeeld de staf van een netbeheerder. Deze doet taken alle voor netvlakken en de RNB blijft deze taken in vrijwel ongewijzigde vorm uitvoeren, ook na overdracht beheer. Er zijn nu twee opties:

A)

- RNB heeft alle kosten van de eigen stafdiensten
- Commerciële afspraken RNB < > TenneT inzake wel/geen doorberekening aan TenneT. In geval van doorberekening worden kosten toegevoegd bij TenneT en als negatieve kosten meegenomen bij RNB.

B)

- RNB heeft alle kosten van de eigen stafdiensten
- RNB kan geen kosten doorberekenen, aangezien TenneT eigen staf heeft of daarvoor opbouwt
- TenneT heeft mogelijk kosten uitbreiding staf

De beide opties verschillen in totale kosten voor de sector. Indien TenneT ervoor kiest de staf uit te breiden en de RNB's de staf niet kunnen reduceren raakt dit de randvoorwaarde kostenneutraliteit en heeft dit invloed op de totale regulatorische kosten.

TenneT en RNB's verschillen van inzicht in behandeling indirecte kosten:

- Standpunt RNB's: alle kosten meenemen bij < 110 kV en indien commercieel traject leidt tot dienstverlening dan de eventuele opbrengsten als negatieve kosten meenemen. Voorkeur RNB doorberekening: nihil. Aandachtspunt: consequenties lagere netvlakken.
- Standpunt TenneT: Evenredige toedeling kosten meenemen bij > = 110 kV. Dan kan TenneT 'make or buy' afwegen.

BRONNEN

Codata

Jaarrekeningen

7. ROBUUSTHEID UITKOMSTEN

BASISMATERIAAL

Vertrekpunt:

- Module 4 voor GAW 2000
- Codata 2001-2006 voor investeringen 2001-2006
- Gegevens 2005 en 2006
- Afhankelijk van doel DTe mogelijk prognoses 2007-2010

Resultaten:

- Check op plausibiliteit en representativiteit
- Acceptatie door betrokken partijen

8. KOSTENNEUTRALITEIT

SECTORBREDE KOSTENEFFECTEN

OVERDRACHT BEHEER

Eenmalig

- Integratie (TenneT) en desintegratie (RNB) kosten personeel;
- Contracten, ondersteuning en realisatie overdracht beheer (RNB, TenneT);
- Contracten afnemers; (RNB, TenneT).

Initieel én structureel

- Mogelijk aanvullende investeringen ten behoeve van 'nette' scheiding (verantwoordelijkheden) in bestaande secundaire en tertiaire activa (RNB);
- Afstemming TenneT < > RNB op groter aantal overdrachtspunten;
- Meting op groter aantal en nieuwe overdrachtspunten;
- Onderhoud en beheer van mogelijk aanvullende investeringen ten behoeve van 'nette' scheiding (verantwoordelijkheden) in bestaande secundaire (en tertiaire) activa (RNB);
- Investering in systemen (bedrijfsvoering, facturering) (TenneT);
- Op termijn synergie-effecten door integrale beheer HS-net.

9. INKOOPSTRUCTUUR

TARIEFSTRUCTUUR

- Huidige TarievenCode
 - Cascadering (EHS, HS)
- Huidige door TenneT gehanteerde tariefstructuur (regionaal)
 - Afnemers: kW-contract en kW-maand-max
 - Netbeheerders: kW-jaarmax.
- RNB's maken schatting volume inkoop af HS.
- RNB's geven opgave van volumes HS-afnemers